

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 23 maja 2018 roku powód (...) Bank S.A. z siedzibą w W. wniósł w elektronicznym postępowaniu upominawczym o zasądzenie solidarnie od pozwanych K. K. i M. K. kwoty 79.899,22 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty i kosztami postępowania. (pozew k. 4-6)

W dniu 13 czerwca 2018 r. został wydany nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym. (nakaz zapłaty –k.6 odwrot)

W sprzeciwie od nakazu zapłaty pozwani wnieśli o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powoda na swoją rzecz solidarnie zwrotu kosztów procesu. Pozwani oświadczyli, że zaprzeczają wszystkim okolicznościom i faktom przywołanym w pozwie i nie ponoszą względem powoda odpowiedzialności uzasadniającej wydanie nakazu zapłaty. (sprzeciw –k.7)

Postanowieniem z dnia 26 lipca 2018 r. sprawa została przekazana według właściwości do Sądu Okręgowego w Łodzi. (postanowienie k. 12)

W dniu 6 maja 2019 r. pełnomocnik pozwanych złożył pismo procesowe, w którym podtrzymał żądanie oddalenia powództwa w całości oraz zgłosił zarzuty: nie wypowiedzenia umowy M. K., nie wykazania, że Bankowi (...) SA z siedzibą w G. przysługiwała wierzytelność wobec pozwanych na dzień przeniesienia na (...) Bank SA w W. części majątku (...) SA z siedzibą w G. oraz wysokość tej wierzytelności w tym dniu, a także że przeniesienie części majątku objęło tą konkretną wierzytelność, nie wskazania okresu, za który naliczono odsetki, zasadności ich naliczenia oraz daty ich wymagalności. (pismo –k.69-69 odwrot)

W piśmie z dnia 28 maja 2019 r. powód podtrzymał w całości żądanie pozwu. (pismo –k.76-78 odwrot)

W piśmie z dnia 22 lipca 2019 r. pełnomocnik pozwanych cofnął zarzut nie wypowiedzenia umowy pozwanej M. K.. (pismo –k.93-94)

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 8 września 2014 r. pomiędzy Bankiem (...) Spółką Akcyjną z siedzibą w G., a M. K. i K. K. została zawarta umowa kredytu gotówkowego nr (...). Na podstawie tej umowy bank udzielił kredytobiorcom kredytu na okres do 8 września 2021 r. w kwocie 77.654,72 zł na spłatę innych kredytów/pożyczek oraz na cele konsumpcyjne i na opłacenie prowizji od udzielonego kredytu. Kredyt oprocentowany był według stałej stopy procentowej, która wynosiła 15,70% w skali roku. Kredyt miał być spłacany w równych miesięcznych ratach w wysokości po 1.539,02 zł. Zgodnie z par. 8 umowy Bank był uprawniony do wypowiedzenia umowy z zachowaniem 30-dniowego okresu wypowiedzenia w przypadku niedotrzymania przez kredytobiorcę warunków udzielenia kredytu albo w razie utraty przez kredytobiorcę zdolności kredytowej. W przypadku wypowiedzenia umowy kredytobiorca był zobowiązany do spłaty całości zadłużenia wraz z należnymi odsetkami i prowizjami najpóźniej do ostatniego dnia okresu wypowiedzenia, liczonego od dnia doręczenia wypowiedzenia. (umowa kredytu k. 21-25)

W dniu 4 listopada 2016 r. doszło do podziału Banku (...) SA - przejęcia Banku (...) SA z siedzibą w G. przez (...) Bank SA z siedzibą w W.. W ramach podziału część działalności (...) tj. działalność wydzielana została przeniesiona na Bank (...) (A.), podczas gdy pozostała część działalności (...) tj. działalność hipoteczna pozostała w (...). W wyniku podziału Bank (...) (A.) przejął w dniu podziału całość praw i obowiązków (...) związanych z działalnością wydzielaną. Bezpośrednio po dniu podziału, (...) prowadziło działalność ograniczoną do działalności hipotecznej, a działalność wydzielana stała się częścią działalności Banku (...) (A.). Szczegółowy opis składników majątku oraz umów, zezwoleń, koncesji i ulg Banku (...) ((...) SA) przypadających Bankowi (...) (A.) stanowił załącznik 1 do planu podziału. Zgodnie z tym załącznikiem, Bankowi (...) (A.) przypadły wszelkie prawa i obowiązki oraz wierzytelności i zobowiązania Banku (...) ((...)) z wyjątkiem praw i obowiązków oraz wierzytelności i zobowiązań związanych z Działalnością Hipoteczną,

w szczególności wynikające z kredytów zabezpieczonych poprzez ustanowienie hipoteki na nieruchomości, zawartych przez (...) z osobami fizycznymi w celach niezwiązanych z działalnością gospodarczą lub działalnością rolniczą, które to prawa i obowiązki, wierzytelności i zobowiązania pozostały w (...). (plan podziału –k.28, załącznik 1 –k.27)

Pismem z dnia 26 kwietnia 2017 r. powód dokonał warunkowego wypowiedzenia umowy kredytowej nr (...) z powodu niedotrzymania warunków umowy i nieuregulowania zaległości pomimo wezwania do zapłaty. Kwota zaległości wynosiła 6.656,11 zł. (pismo –k.38,89)

Wypowiedzenie umowy zostało doręczone pozwanym w dniu 5 maja 2017 r. (potwierdzenie odbioru –k.90 odwrót, 92 odwrót)

Pismem z dnia 9 maja 2018 r. powód skierował do pozwanych przedsądowe wezwanie do zapłaty kwoty 79.610,92 zł. (pismo –k.26)

Na dzień 23 maja 2018 r. zadłużenie solidarne pozwanych z tytułu umowy kredytu nr (...) z dnia 8 września 2014 r. wynosiło 69.208 zł z tytułu niespłaconego kapitału i 366,20 zł z tytułu opłat umownych. (wyciąg z ksiąg banku w zakresie niezaprzeczonym przez pozwanych- k. 18)

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Strona powodowa dochodzi swojego roszczenia w oparciu o umowę o kredyt złotowy gotówkowy zawartą z pozwanymi przez poprzednika prawnego powoda.

Podstawę prawną roszczenia stanowi zatem art. 69 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe.

Odnosząc się do zarzutów pozwanych z pisma z dnia 6 maja 2019 r. należy stwierdzić co następuje.

Zarzut z pkt. II ppkt. 1 został cofnięty, więc nie wymaga omówienia.

Odnośnie zarzutu z pkt. II ppkt. 2. Pozwani zakwestionowali przejście wierzytelności na powoda, zarówno co do zasady, jak wysokości.

Co do zasady: w dniu 4 listopada 2016 r. doszło do prawnego połączenia (...) Bank SA z wydzieloną częścią Banku (...) SA, dokonanego w trybie art. 529 par. 1 pkt. 4 KSH, tj. poprzez przeniesienie na (...) Bank SA części majątku (...) SA w formie zorganizowanej części przedsiębiorstwa (podział przez wydzielenie). Tym samym, w świetle art. 531 par. 1 KSH, z dniem 4 listopada 2016 r. (...) Bank SA wstąpił w prawa i obowiązki Banku (...) SA określone w sporządzonym planie podziału (wszystkie z wyjątkiem związanych z działalnością hipoteczną). Przedmiotowa wierzytelność nie była zabezpieczona hipotecznie. W związku z tym, należy przyjąć, że wierzytelność przysługująca Bankowi (...) SA wobec M. K. i K. K., z dniem podziału i przejścia części majątku Banku (...) SA przez (...) Bank SA przeszła na rzecz (...) Bank SA.

Co do wysokości: wysokość wierzytelności w dniu połączenia banków jest bez znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy. Jeżeli bowiem wierzytelność wynikająca z umowy kredytowej zawartej przez (...) z pozwanymi, przeszła na powoda (co zostało stwierdzone powyżej), to istotna jest wysokość wierzytelności na datę orzekania, a nie połączenia banków.

Biorąc pod uwagę, że pozwani nie zgłosili żadnych konkretnych zarzutów odnośnie wysokości zadłużenia wobec powoda w zakresie należności głównej (69.208 zł) i w zakresie opłat umownych (366,20 zł), Sąd uwzględnił powództwo w zakresie kwoty 69.574,20 zł, opierając się w tym zakresie na wyciągu z ksiąg banku.

Zgodnie z treścią art. 95 ust. 1 ustawy Prawo bankowe z dnia 29 sierpnia 1997 roku (Dz. U. 1997 nr 140 poz. 939) księgi rachunkowe banków i sporządzone na ich podstawie wyciągi oraz inne oświadczenia podpisane przez osoby upoważnione do składania oświadczeń w zakresie praw i obowiązków majątkowych banków i opatrzone pieczęcią banku, jak również sporządzone w ten sposób pokwitowania odbioru należności mają moc prawną dokumentów

urzędowych w odniesieniu do praw i obowiązków wynikających z czynności bankowych oraz ustanowionych na rzecz banku zabezpieczeń i mogą stanowić podstawę do dokonania wpisów w księgach wieczystych.

Zgodnie jednakże z ust. 1a powołanego wyżej przepisu, który wszedł w życie dnia 20 lipca 2013 r. i był skutkiem wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 15 marca 2011 r., sygn. akt P 7/09 (Dz. U. z 2011 r., nr 72 poz. 388), moc prawna dokumentów urzędowych, o której mowa w ust. 1, nie obowiązuje w odniesieniu do dokumentów wymienionych w tym przepisie w postępowaniu cywilnym.

Wobec powyższego, wyciąg z ksiąg banku rzeczywiście obecnie nie ma mocy dokumentu urzędowego w postępowaniu cywilnym, ale jest dokumentem prywatnym, do którego znajduje zastosowanie art. 245 KPC. Zgodnie z wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia 13 grudnia 2013 r., sygn. akt III CSK 66/13, art. 245 KPC zawiera domniemanie, które powinien uwzględnić sąd, iż osoba, która złożyła podpis na dokumencie złożyła zawarte w nim oświadczenie. Do domniemania tego stosuje się art. 234 KPC, według którego domniemania ustanowione przez prawo wiążą sąd, dopóki nie zostaną obalone. W zakresie nie objętym domniemaniem z art. 245 KPC, moc dowodowa dokumentu prywatnego podlega ocenie przez sąd zgodnie z regułami zawartymi w art. 233 par. 1 KPC, tak jak każdego innego dowodu. Podobnie, jak w wypadku innych dowodów, sąd ocenia czy dowód ten ze względu na okoliczności sprawy zasługuje na wiarę, czy też nie. Oznacza to, że chociaż przedłożony przez powodowy bank dokument w postaci wyciągu z ksiąg rachunkowych z dnia 29 grudnia 2017 r. stanowi jedynie dokument prywatny, nie mniej jednak, w okolicznościach przedmiotowej sprawy, może stanowić dowód na okoliczność istnienia wymagalnego roszczenia i jego wysokości.

Oceniając ów dokument jako dokument prywatny w kontekście całokształtu materiału dowodowego jaki został w sprawie zgromadzony, a także stanowisk stron i zgłoszonych przez pozwanych zarzutów, Sąd doszedł do wniosku, że wyciąg ten jest wiarygodny w zakresie wysokości należności głównej i opłat umownych. Pozwani bowiem nie zgłosili żadnych konkretnych zarzutów odnośnie wysokości zadłużenia wobec powoda w tym zakresie.

Inaczej jednak przedstawia się sytuacja w zakresie odsetek (zarzut z pkt. II ppkt. 3 pisma pozwanych z dnia 6 maja 2019 r.). Powód pomimo zakwestionowania wprost tej części roszczenia przez pozwanych, aż do zakończenia postępowania, nie wskazał, za jaki okres naliczono odsetki umowne i odsetki umowne za opóźnienie. Brak wskazania tych dat uniemożliwia kontrolę prawidłowości naliczenia odsetek i skutkuje oddaleniem powództwa w tym zakresie jako nieudowodnionego.

O odsetkach od zasądzonej kwoty Sąd orzekł na podstawie art. 359 par. 1 i 2 k.c., art. 481 par. 1 i 2 k.c.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 100 k.p.c., stosownie do wyniku sprawy. Powód wygrał sprawę w 87% i w tym zakresie przysługuje mu zwrot poniesionych kosztów procesu. Powód poniósł koszty procesu w kwocie 6.399 zł (opłata od pozwu 999 zł i koszty zastępstwa adwokackiego 5.400 zł). 87% tej kwoty stanowi kwota 5.567,13 zł, która została zasądzona solidarnie od pozwanych w pkt. 3 wyroku. Sąd nie uwzględnił wniosku pozwanych o nieobciążanie ich kosztami procesu. W ocenie sądu nie było podstaw do zastosowania art. 102 KPC. W żaden sposób nie przemawiał za tym charakter sprawy. Pozwani nie przedstawili sądowi swojej sytuacji majątkowej, aktualnej na datę zamknięcia rozprawy. Żadne z pozwanych nie stawiło się na przesłuchanie stron, a zatem sąd nie dysponował materiałem dowodowym pozwalającym na ocenę sytuacji życiowej pozwanych w kontekście art. 102 KPC.

Pozwani byli reprezentowani przez pełnomocnika z urzędu, a wobec tego, że wynagrodzenie za udzieloną pozwany pomocy prawną nie zostało uiszczone w całości ani w części, to stosując zasadę stosunkowego rozdzielenia kosztów (art.100 k.p.c.) należało zasądzić od powoda na rzecz pozwanych kwotę 575,64 zł (13% wynagrodzenia obliczonego na podstawie § 8 pkt. 6 w zw. z par. 4 ust. 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu). Koszty pomocy prawnej udzielone pozwany z urzędu w zakresie przegranej części sporu (87%) w kwocie 3.852,36 zł Sąd nakazał wypłacić ze Skarbu Państwa – Sądowi Okręgowemu w Łodzi na rzecz pełnomocnika pozwanych.